

INTERNETOWE NARUSZENIA WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ 2015

pod redakcją
Jerzego Kosińskiego

Szczytno 2016

Recenzenci

prof. dr hab. inż. Piotr Sienkiewicz

dr hab. Andrzej Adamski, prof. UMK

Redakcja Wydawcy

Anna Bryczkowska

Beata Miszczuk

Robert Ocipiński

© Wszelkie prawa zastrzeżone — WSPol Szczytno

ISBN 978-83-7462-540-1

e-ISBN 978-83-7462-541-8

Druk i oprawa:

Dział Wydawnictw i Poligrafii Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie

ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 111, 12-100 Szczytno

tel. 089 621 51 02, faks 089 621 54 48

e-mail: wwip@wspol.edu.pl

Objętość: 6,85 ark. wyd. (1 ark. wyd. = 40 tys. znaków typograficznych)

SPIS TREŚCI

Wstęp — <i>Jerzy KOSIŃSKI</i>	5
Rozdział 1 — <i>Wojciech KRUPIŃSKI</i>	
Doświadczenia Straży Granicznej w zakresie zwalczania przestępczości skierowanej przeciwko własności intelektualnej.....	11
Rozdział 2 — <i>Wojciech RYŻOWSKI</i>	
Rola Generalnego Inspektora Informacji Finansowej w zwalczaniu przestępczości dotyczącej naruszeń prawa własności intelektualnej....	17
Rozdział 3 — <i>Grażyna CIEŚLA-KACZMARCZYK</i>	
Rola Służby Celnej w zwalczaniu naruszeń praw własności intelektualnej w obrocie towarowym z zagranicą.....	23
Rozdział 4 — <i>Natalia DAŚKO</i>	
Wstępne wyniki badań nad praktyką organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości w zakresie spraw z art. 305 ustawy Prawo własności przemysłowej np. Wólki Kosowskiej.....	33
Rozdział 5 — <i>Joanna JANKOWSKA</i>	
Ochrona prawna rynku farmaceutycznego w kontekście prawa własności intelektualnej.....	43
Rozdział 6 — <i>Dariusz NAJMOŁA, Krzysztof LISZEWSKI</i>	
Zagrożenia dla zdrowia publicznego — przestępczość „farmaceutyczna”	55
Rozdział 7 — <i>Adam PSTRAĞOWSKI, Wojciech WARCZAK</i>	
Studium przypadku — Kinomaniak.tv	67
Rozdział 8 — <i>Radosław Patrycjusz MATULEWICZ</i>	
Zwalczanie przestępczości sharingu i streamingu telewizyjnego.....	83
Bibliografia	139

TABLE OF CONTENTS

Introduction — <i>Jerzy KOSIŃSKI</i>	5
Chapter 1 — <i>Wojciech KRUPIŃSKI</i>	
The Border Guard experience in combating crime against intellectual property	11
Chapter 2 — <i>Wojciech RYŻOWSKI</i>	
Role of the General Inspector of Financial Information concerning the fight against crime-infringement of intellectual property rights	17
Chapter 3 — <i>Grażyna CIEŚLA-KACZMARCZYK</i>	
Role of the Customs Service in combating of intellectual property rights in trade with foreign countries	23
Chapter 4 — <i>Natalia DAŚKO</i>	
Preliminary research results on the practice of law enforcement and the judiciary in cases under Article 305 of Industrial Property Act based on Wolka	33
Chapter 5 — <i>Joanna JANKOWSKA</i>	
Legal protection of the pharmaceutical market in the context of intellectual property rights	43
Chapter 6 — <i>Dariusz NAJMOŁA, Krzysztof LISZEWSKI</i>	
“Pharmaceutical” crime — risk to public health.....	55
Chapter 7 — <i>Adam PSTRAĞOWSKI, Wojciech WARCZAK</i>	
Kinomaniak.tv — case study	67
Chapter 8 — <i>Radosław Patrycjusz MATULEWICZ</i>	
Fighting with TV sharing and streaming crimes	83
Bibliography	139

WSTĘP

Naruszenia praw własności intelektualnej (IPR) są powszechne i stają się problemem w skali światowej. Statystyki Komisji Europejskiej wykazują duży wzrost liczby przesyłek podejrzanych o naruszenie praw własności intelektualnej i przemysłowej. W 2014 roku zostało zarejestrowanych przez organy celne ponad 95 000 przypadków zatrzymań przesyłek. Tak duża liczba zatrzymań jest spowodowana licznymi małymi paczkami ekspresowymi oraz pocztowymi, co jest wynikiem sprzedaży przez Internet. Wartość 35 mln zatrzymanych artykułów podejrzanych o naruszenie praw własności intelektualnej (wartość równoważnych oryginalnych produktów) szacuje się na nieco ponad 617 milionów euro¹.

Na czele listy zatrzymanych artykułów znajdują się papierosy (35%), następne są zabawki i leki. Produkty codziennego użytku (artykuły do pielęgnacji ciała, leki, zabawki, elektryczne artykuły użytku domowego) stanowiły 28,6% ogólnej liczby zatrzymanych artykułów.

Chiny były — nadal — głównym krajem źródłowym towarów naruszających prawa własności intelektualnej, które trafiały do UE, ale w niektórych sektorach produktów głównym krajem pochodzenia były inne kraje, np. Panama dla napojów alkoholowych, Maroko dla napojów bezalkoholowych, Tajlandia dla wkładów atramentowych i tonerów, a Hong Kong dla innych przedmiotów do pielęgnacji ciała, telefonów komórkowych, płyt CD/DVD².

W Stanach Zjednoczonych zabezpieczono takich przesyłek 23 140. Sugerowana cena detaliczna tych towarów wyniosła 1,23 mld USD. Aresztowano w związku z tym 683 osoby i sporządzono 454 461 akty oskarżenia i wyroki³. W związku z powyższym Prokurator Generalny Loretta E. Lynch poinformowała, że Departament Sprawiedliwości ogłosi nową strategię ścisłej współpracy z przedsiębiorstwami w obszarze własności intelektualnej oraz przeznaczy dodatkowo ponad 3,2 mln USD na wsparcie państwowych i lokalnych zespołów zadaniowych w szkoleniu, zapobieganiu, egzekwowaniu i ściganiu kradzieży własności intelektualnej⁴.

¹ <http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/customs_controls/counterfeit_piracy/statistics/index_en.htm>, dostęp: 2015 r.

² Tamże.

³ Intellectual Property Rights. Seizure Statistics. Fiscal Year 2014, U.S. Department of Homeland Security, <<http://www.cbp.gov/sites/default/files/documents/2014%20IPR%20Stats.pdf>>, dostęp: 2015 r.

⁴ <<https://www.fbi.gov/news/pressrel/press-releases/justice-department-announces-new-strategy-to-combat-intellectual-property-crimes-and-3.2-million-in-grant-funding-to-state-and-local-law-enforcement-agencies>>, dostęp: 2015 r.

Zwalczanie naruszeń własności intelektualnej jest kluczowym priorytetem dla organów ścigania w ochronie konsumentów przed niebezpiecznymi i niespełniającymi standardów produktami. Pozwala również na eliminację sieci przestępczych zaangażowanych w ten proceder o niskim ryzyku, a jednocześnie wysokich nielegalnych dochodach.

W celu wzmocnienia walki z podróbkami oraz piractwem on-line i off-line, Europol i Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (EUIPO) połączyły siły, aby uruchomić Intellectual Property Crime Coordinated Coalition (typu IPC3), w pewnym sensie wzorowany na European Cybercrime Centre (EC3).

Intellectual Property Crime Coordinated Coalition zapewni organom ścigania wsparcie operacyjne i techniczne w:

- ułatwianiu i koordynowaniu dochodzeń transgranicznych,
- monitorowaniu i raportowaniu trendów przestępczości on-line i pojawiających się *modus operandi*,
- zwiększeniu harmonizacji i standaryzacji instrumentów prawnych oraz procedur operacyjnych przeciwdziałania przestępczości naruszającej własność intelektualną na całym świecie,
- egzekwowaniu prawa,
- podnoszeniu świadomości i szkoleniach w tej dziedzinie.

Uwzględniając, że Internet stał się podstawowym kanałem komunikacji i dystrybucji dla e-commerce, uznano go również jako kluczowy czynnik umożliwiający nielegalny handel, pozwalający na sprzedaż podrabianych towarów i piractwo na znacznie szerszą skalę. W ciągu ostatnich lat rośnie internetowa dystrybucja podrabianych leków i wyrobów medycznych. Podrabiane produkty stomatologiczne są sprzedawane on-line z różnicą cenową 350–750 euro mniej. Istnieje również rosnąca liczba targowisk e-commerce oferujących różnego rodzaju podrabiane części samochodowe (np. klocki hamulcowe lub poduszki powietrzne), które niosą duże zagrożenie dla bezpieczeństwa kierowców⁵.

Według Raportu o stanie bezpieczeństwa w Polsce w 2014 roku⁶ dominującymi formami piractwa przemysłowego w 2014 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, były nielegalny import i produkcja podrobionych towarów oraz oznaczanie ich zastrzeżonymi znakami towarowymi różnych firm, a następnie wprowadzanie ich do obrotu.

⁵ 2015 Situation Report on Counterfeiting in the European Union. A joint project between Europol and the Office for Harmonization in the Internal Market, <<https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/publications/2015situationreportoncounterfeiting.pdf>>, dostęp: 2015 r.

⁶ <<https://bip.mswia.gov.pl/download/4/26163/RAPORT2014OSTATECZNY.pdf>>, dostęp: 2015 r.

W dalszym ciągu dochodziło do naruszenia praw własności intelektualnej koncernów tytoniowych i spirytusowych w związku z nieprawym posługiwaniem się znakiem towarowym danego koncernu lub zastosowania linii produkcyjnej właściwej dla danej marki.

W 2014 roku zaobserwowano rosnącą skalę podrabianych i wprowadzanych do obrotu zabawek, które często nie spełniały norm bezpieczeństwa i oprócz strat finansowych wynikających z naruszenia praw własności intelektualnej i przemysłowej, stanowiły zagrożenie dla życia i zdrowia u potencjalnych użytkowników. Proceder wprowadzania do obrotu zwiększającej się liczby podrabianych w krajach azjatyckich zabawek zasygnalizowały również inne kraje.

Z roku na rok na nielegalnym rynku rośnie udział internetowych ofert sprzedaży podrobionych towarów. Niemniej wciąż można spotkać podrobione produkty w różnych miejscach i punktach handlowych, takich jak bazy i targowiska czy sklepy z odzieżą.

W dobie rozwoju technologii teleinformatycznych przekazywanie i odtwarzanie plików multimedialnych z Internetu ogranicza do minimum proceder pirackiego kopiowania płyt CD, DVD, BLU-RAY. Powszechny dostęp do sieci internetowej znacznie zmniejsza natomiast zainteresowanie nagraniami pirackimi, przekłada się na liczbę ujawnianych pirackich płyt.

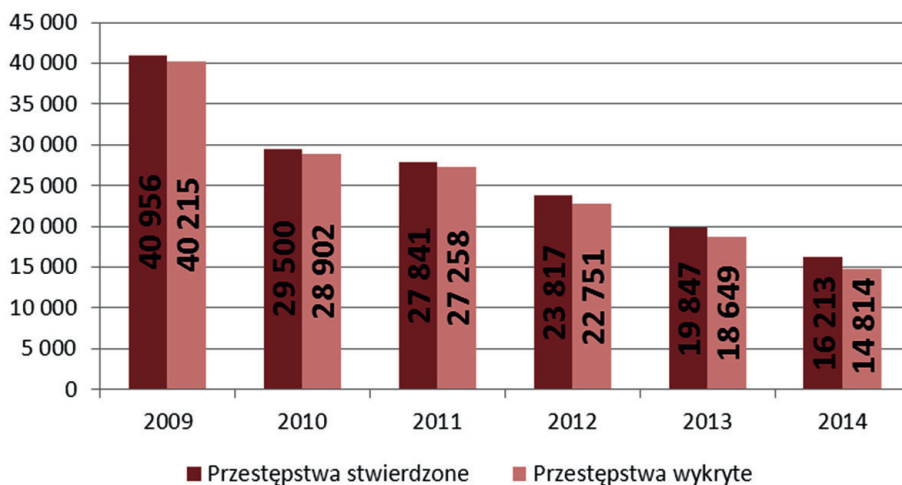
Wśród mechanizmów przestępczego działania za pośrednictwem Internetu można wyodrębnić:

- Oferty sprzedaży oraz rozpowszechnianie plików chronionych za pośrednictwem stron internetowych.
- Rozpowszechnianie plików za pomocą serwerów ftp. Znaczącym problemem są tzw. grupy warezowe (zorganizowane grupy, które za pośrednictwem serwerów ftp wymieniają filmy, muzykę, programy komputerowe czy też książki elektroniczne). Często serwery ftp z plikami umieszczane są w sieciach lokalnych tylko dla własnych abonentów.
- Nielegalne rozpowszechnianie utworów za pośrednictwem serwerów tzw. magazynów plików. Coraz większą popularnością cieszą się serwery, na które przesyłane są duże liczby plików, aby następnie mogły być one pobierane przez innych użytkowników.
- Wymianę utworów za pośrednictwem sieci peer to peer (p2p). Proceder ten polega na udostępnianiu plików za pomocą programów dedykowanych do sieci zcentralizowanych i zdecentralizowanych, np. kazaa, e-donkey, emule, torrent, azeurus. Użytkownik Internetu może wyszukiwać w sieci komputery z udostępnioną zawartością i ściągać stamtąd pirackie kopie, jednocześnie rozpowszechniając zasoby własne.
- Rozpowszechnianie plików za pośrednictwem kont poczty elektronicznej peer to mail (p2m), tj. za pomocą odpowiednich programów (plik jest dzielony i przesłany na konto e-mail). Informacja o tytułach utworów umieszczana jest

- na zamkniętych forach dyskusyjnych, na których także znajduje się informacja o loginach i hasłach do kont, hasel do scalenia oraz rozpakowania plików.
- Tak zwany sharing platform cyfrowych pozwalających na współdzielenie sygnału telewizyjnego przez abonenta w sposób bezprawny, często po wpłaceniu określonej kwoty pieniężnej.
 - Rozpowszechnianie plików umożliwiających kradzież sygnału telewizyjnego przez internetowe downloady z kodami pozwalającymi na podbicie pakietu podstawowego do pełnego.

Podobnie niemal cały nielegalny rynek obrotu sfalszowanymi produktami leczniczymi umiejscowiony jest w sieci Internet. Przypadki ujawnienia nielegalnego obrotu lekami na bazarach, targowiskach lub innych punktach handlowych stanowią niewielki udział całości odnotowanych zdarzeń. Działania Policji w 2014 roku w głównej mierze skierowane były na zwalczanie dominującej formy przestępczości w obszarze własności intelektualnej i przemysłowej, tj. przestępstw dokonywanych m.in. za pośrednictwem Internetu.

Ryc. 1. Przestępstwa stwierdzone i wykryte przez Policję w sprawach przeciwko własności intelektualnej i przemysłowej w latach 2009–2014

Źródło: Raport o stanie bezpieczeństwa w Polsce w 2014 roku, MSWiA 2015

W tym samym raporcie stwierdzono, że rozwój technologii oraz nowych mechanizmów przestępczego działania w sieci komputerowej Internet powoduje, że coraz więcej spraw w zakresie naruszenia prawa autorskiego i praw pokrewnych prowadzonych jest za pośrednictwem Internetu. Zabezpieczane dowody przestępstwa to dowody elektroniczne, niejednokrotnie o pojemności kilku

terabajtów. Sprawy te, ze względu na złożoność, wymagają od śledczych więcej czasu przeznaczonego na ich realizację oraz znajomości zagadnień teleinformatycznych. Niezbędnym elementem przeciwdziałania naruszeniom praw własności intelektualnej jest właściwy proces szkolenia funkcjonariuszy realizujących zadania w przedmiotowym zakresie⁷.

Chcąc sprostać potrzebom organów ścigania w dniach 23–24 września 2015 roku w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie przeprowadzona była II Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Praktyczna nt. „Internetowe naruszenia własności intelektualnej”. Oprócz wiodącego tematu, na konferencji dyskutowano także na tematy:

- inicjatyw i instrumentów prawnych stosowanych w celu zapobiegania i zwalczania przestępstw związanych z prawami własności intelektualnej,
- zapobiegania i najlepszych praktyk w zwalczaniu przestępstw związanych z prawami własności intelektualnej,
- prawnych i technologicznych aspektów praw własności intelektualnej,
- metod wykrywania i poszukiwania dowodów nielegalnych działań związanych z IPR,
- metod zwalczania przestępstw związanych z prawami własności intelektualnej.

Konferencja była skierowana głównie do policjantów i celników, ale także do osób z sektora prywatnego zainteresowanego ochroną IPR oraz przedstawicieli świata nauki. Konferencji towarzyszyła wystawa poświęcona Policji w ochronie dziedzictwa narodowego (omówiona wcześniej w czasie wystąpienia insp. w st. spocz. Mirosława Karpowicza). W kuluarach można było także porównać oryginalne produkty i ich podróbki, a także zweryfikować swoją wiedzę na temat zabezpieczenia produktów wielu producentów.

W czasie konferencji ogłoszono następujące wystąpienia:

- Aktualne tendencje ścigania piractwa audio-wideo w Internecie — prof. Andrzej Adamski, UMK Toruń.
- Tendencje w obszarze IPR — Lukas Drlik, Vis Probandi.
- Doświadczenia rumuńskie w obszarze walki z naruszeniami IPR — Virgiliu Pintea, oficer łącznikowy, Ambasada Rumunii w Polsce.
- Bezprawne rozpowszechnianie utworów audiowizualnych, a przestępstwo prania brudnych pieniędzy — Zbigniew Taraś, Stowarzyszenie Sygnał.
- Rola GIIF w zwalczaniu przestępstw godzących we własność intelektualną — Wojciech Ryżowski, Ministerstwo Finansów.
- Doświadczenia SG w zwalczaniu naruszeń własności intelektualnej — Wojciech Krupiński, Komenda Główna Straży Granicznej, Zarząd Operacyjno-Śledczy.

⁷ Tamże, s. 164.

- Private-public cooperation in intellectual piracy fighting — Marie Davison, Global Content Protection, Internet Operations.
- Ochrona marki — Lukas Drlik, Maciej Zajda, Vis Probandi.
- Ochrona marki — Grzegorz Surowców, FOTA.
- Ochrona marki — Andrzej Nieckarz, Piotr Zapert, ZPAV.
- Ochrona marki (Porsche, Jack Daniel's) — Monika Chimiak, Kancelaria Kulikowska-Kulikowski.
- Policja w ochronie dziedzictwa narodowego — Mirosław Karpowicz, insp. w st. spocz.
- Rola wywiadu w ochronie praw własności przemysłowej — Krystian Wojciechowski, HP EMEA.
- Wstępne wyniki badań nad praktyką organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości w zakresie spraw z art. 305 p.w.p. na przykładzie Wólki Kosowskiej — Natalia Daško, UMK Toruń.
- Zwalczanie naruszeń IPR z perspektywy KWP Kielce — Dominik Rozdziałowski, KWP Kielce.
- Modele biznesowe serwisów pirackich — Marcin Przasnyski, Anti-Piracy Protection.
- Kinomaniak — Wojciech Warczak, KWP Olsztyn.
- Metodyka zwalczania przestępczości związanej ze zjawiskiem card sharingu oraz streamingu telewizyjnego — Radosław Matulewicz, KWP Szczecin.
- PiratBay w Gliwicach — Adam Nikolin, KWP Katowice⁸.

Większości wystąpień towarzyszyły ciekawe, a niekiedy burzliwe dyskusje. Podkreślano w nich konieczność podjęcia kompleksowych badań nad zjawiskiem naruszenia własności intelektualnej w celu wypracowania spójnych metodyk pracy organów ścigania. Podkreślano, że wprowadzie nie jest to zauważane przez prokuratorów, ale z racji przynoszenia dużych profitów, przy niewielkich nakładach i zagrożeniu karą tytułowa przestępczość staje się domeną przestępczości zorganizowanej.

Nie bez znaczenia — wręcz jednym z celów konferencji — było nawiązanie bezpośrednich kontaktów pomiędzy uczestnikami. Wielokrotnie podkreślano, że jest to najskuteczniejsza metoda na przyspieszenie działań w ramach współpracy zmierzającej do wykrycia sprawców przestępstwa.

Zawarte w niniejszej publikacji treści odpowiadają tematyce konferencji, ale nie są nią ograniczone. Oprócz publikacji wygłoszonych referatów w monografii znalazły się rozdziały, których zawartość wynikała z prowadzonych w kuluarach dyskusji i wyrażanych wówczas potrzeb.

dr hab. inż. Jerzy KOSIŃSKI

⁸ Wystąpienia udostępnione przez prelegentów można pobrać z zasobu: <https://www.dropbox.com/sh/tow9fcpiq10nd8v/AAA9Hn_96XA1NKKo1wOC-YHka?dl=0>.

DOŚWIADCZENIA STRAŻY GRANICZNEJ W ZAKRESIE ZWALCZANIA PRZESTĘPCZOŚCI SKIEROWANEJ PRZECIWKO WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ

Wojciech KRUPIŃSKI¹

STRESZCZENIE: W rozdziale przedstawiono zadania Straży Granicznej w zakresie ochrony szeroko rozumianej własności intelektualnej. Omówiony obszar zainteresowań Straży Granicznej został zilustrowany przykładami.

SŁOWA KLUCZOWE: Straż Graniczna, własność intelektualna, znaki towarowe, prawa autorskie i pokrewne, piractwo intelektualne, kwalifikacja prawna

Straż Graniczna zgodnie z zapisami ustawy kompetencyjnej jest organem, który rozpoznaje i zwalcza przestępczość o charakterze granicznym (transgranicznym). Działania Straży Granicznej w zakresie ochrony szeroko rozumianej własności intelektualnej ograniczają się do aspektów przemysłowych i związanej z tym działalności np. dystrybucji na bazarach, w tym również działalności o charakterze zorganizowanym.

Analizując przestępczość w zakresie własności intelektualnej — zarówno tą o charakterze pospolitym, jak i zorganizowanym — należy wskazać na kilka jej charakterystycznych cech.

Straż Graniczna ujawnia rokrocznie kilkadziesiąt takich przypadków. Jednak należy podkreślić, że większość z nich, po zabezpieczeniu przedmiotów w trybie art. 308 k.p.k., kończyło się przekazaniem sprawy właściwym organom (Policji, Służbie Celnej). Ma to swoje podstawy wynikające z właściwości formacji do zwalczania określonego rodzaju przestępczości. Brak możliwości identyfikowania konkretnego przestępstwa dotyczącego podróbek z nielegalnym obrotem przez granicę wymusza przekazanie sprawy właściwym organom.

Największa liczba ujawnień (pojedynczych przypadków) rokrocznie dokonywana jest w północnej i północno-zachodniej części kraju. Taka tendencja utrzymuje się od kilku lat, szczególnie na terenach nadmorskich i szczególnie

¹ Komenda Główna Straży Granicznej, Zarząd Operacyjno-Śledczy, Wojciech.Krupinski@strazgraniczna.pl

w okresie wiosenno-letnim, kiedy w czasie nasilenia napływu turystów do morskich kurortów zwiększa się zjawisko handlu podrabianymi produktami. Fakt gromadzenia się ludzi w określonym czasie i miejscu pociąga za sobą automatycznie możliwość rozprowadzenia podróbek w zwiększonej liczbie, co w praktyce jest wykorzystywane na coraz większą skalę.

Znaczna liczba ujawnionych rzeczy stanowiła podróbki rozprowadzane w trybie tzw. systemu bazarowego. Polega on na rozprowadzaniu towaru przez przypadkowe osoby w niewielkiej ilości, ale na wielu stanowiskach handlowych. Dotyczy to nie tylko bazarów i targowisk, ale również giełd towarowych, w tym elektronicznych i samochodowych. Ostatnie lata pokazują również, że z podróbnymi towarami mamy do czynienia również w małych sklepikach, butikach. Jednakże w tym wypadku odrębnej analizie należy poddać kwestie, czy taki stan rzeczy to celowe działania właścicieli tych sklepów, czy też i oni stają się ofiarami podrabiania wszystkiego i wszędzie.

Bardzo często tego rodzaju przestępczość powiązana jest z aspektem cudzoziemskim, rozprowadzaniem bowiem nielegalnego towaru lub jego handlem w skali mikro zajmują się w wielu przypadkach obcokrajowcy. Należą do nich również nielegalni migranci. Mamy więc do czynienia z kreującą się tym samym specyfiką takiej działalności, najczęściej w szarej strefie, gdzie możliwość łatwego zarobku jest umożliwiona praktycznie każdemu.

Kolejną cechą jest fakt powiązania naruszeń własności intelektualnej z innymi zjawiskami przestępczymi, często również o globalnym zasięgu. Należy tutaj wskazać na powiązania obrotu podrabianym towarem z bezpośrednim generowaniem zagrożeń dla życia lub zdrowia potencjalnych nabywców takich towarów. Na przykład do takich niebezpieczeństw należy zaliczyć, m.in. wybuchające laptopy, samozapalające się telefony i baterie, eksplodujące zabawki, topiące się pod wpływem ciepła urządzenia elektryczne. Wynika to z tego, że podróbione towary wprowadzają się zdecydowanie tańsze, ale często wytworzone są z materiałów słabej jakości, niedających gwarancji spełnienia jakiejkolwiek normy. Przedmioty takie nie wytrzymują ani próby czasu, ani obciążeń, którym dane przedmioty są poddawane podczas użytkowania. Skutkuje to różnego rodzaju wypadkami, których efektem są uszkodzenia ciała lub śmierć użytkownika. Potwierdzają to ostatnie przykłady wybuchających poduszek powietrznych lub pękających zacisków hamulcowych w autach, w których zostały zastosowane podróbione części samochodowe różnych marek. Do katalogu przedmiotów podrabianych i stwarzających zagrożenie nabywcom zaliczyć należy również żywność oraz leki, które stają się w ostatnim czasie poważnym problemem nielegalnego obrotu. W związku z powyższym mamy do czynienia nie tylko z wątkiem ekonomicznym, ale również w pełni powiązanym z nim wątkiem kryminalnym.

Kolejną sprawą jest powiązanie naruszeń własności intelektualnej w ramach tzw. przestępstw akcyzowych, ze szczególnym uwzględnieniem wyrobów

tytoniowych. Dotyczy to przede wszystkim ujawnianych dużych nielegalnych fabryk papierosowych, w których to dochodzi do naruszenia praw własności intelektualnej w związku z nieprawnym posługiwaniem się znakiem towarowym danego koncernu lub zastosowaniem linii produkcyjnej właściwej dla danej marki. W takim wypadku mamy do czynienia nie tylko z naruszeniem przepisów karno-skarbowych w zakresie przestępstw akcyzowych, ale również art. 305 ustawy Prawo własności przemysłowej.

Poniżej przedstawiono przykłady ostatnich działań Straży Granicznej w zakresie ochrony własności intelektualnej:

• Przykład 1

W październiku 2014 r. funkcjonariusze Nadwiślańskiego OSG w Warszawie dokonali ujawnienia ponad 4 500 000 sztuk papierosów, które przewożone były samochodem ciężarowym przez terytorium RP. Podczas przeprowadzanych działań zatrzymano 8 osób, wobec których zastosowano środki zapobiegawcze w postaci dozoru policyjnego, zabezpieczenia majątkowego i zakazu opuszczania kraju. Wartość zabezpieczonego towaru (podrobione papierosy marki LM) szacuje się na kwotę ponad 2 700 000 zł. Ujawnienie kontrabandy to efekt współpracy międzynarodowej Straży Granicznej i Kryminalnego Urzędu Celnego z Niemiec. Papierosy były transportowane z Chin drogą morską do Niemiec, a następnie do Polski. Na terytorium RP towar był dzielony i przeładowywany z kontenerów do ciężarówek, którymi przewożony był na terytorium jednego z państw skandynawskich.

Ryc. 1. Zabezpieczone podrobione papierosy marki LM

Źródło: ze zbiorów własnych

• Przykład 2

W październiku 2014 r. funkcjonariusze Nadwiślańskiego OSG w Warszawie zrealizowali szeroko zakrojoną akcję na terenie jednej z podwarszawskich miejscowości (Wólka Kosowska), w wyniku której dokonano ujawnienia i zabezpieczenia podrobionych produktów o łącznej wartości ponad 22 000 000 zł. Działania zostały przeprowadzone na nielegalnym nocnym targowisku. Zabezpieczono i przeszukano 121 pojazdów, w których znajdowały się podrobione produkty w postaci: odzieży, obuwia, galanterii i kosmetyków. Zatrzymano 14 cudzoziemców narodowości: tureckiej, indyjskiej, ormiańskiej, pakistańskiej, afgańskiej i ukraińskiej, zajmujących się przedmiotowym procederem przestępczym. Jednocześnie wszczęto 13 postępowań karnych. Podróbki sprzedawane były w hurtowych ilościach handlarzom-pośrednikom, a następnie rozprowadzane do sklepów, hurtowni i bazarów na terenie całej Polski. Podrobione towary produkowane były w Chinach oraz w Turcji, a później przemycane na teren Unii Europejskiej.

Ryc. 2. Akcja w Wólce Kosowskiej i część zabezpieczonych podróbek

Źródło: ze zbiorów własnych